

BİR KÖPEKTE OSTEOMYELITİS PURULENTA VAK'ASI

A. Finci *

Giriş

Veteriner Literatürler Osteomyelitis'in dikkati az çektiğini ve küçük hayvanlarda seyrek görüldüğünü bildirmektedir. Hayvanlarda ekseriya ısırma sonu olan yaralanmalarla enfeksiyon etkenlerinin kemiğe taşınması, açık kırıklar ve kırıkların osteosynthesis ile tedavisinin komplikasyonu olarak, Peridontal enfeksiyonlar neticesi ve ayrıca hematojen yolla oluşur. Köpek ve kedilerde Osteomyelitis ekseriya Staphylococcus enfeksiyonları neticesinde gelişir. Bundan başka Streptococcus haemolyticus, Staphylococcus aureus ve Escherichia coli de rastlanan mikroorganizmalardır (3,4). Bir köpeğin burun konhalarının Osteomyelitis'i sırasında gelen burun akıntısından Staphylococcus albus ve Brucella bronchoseptica, 1,5 aylık bir tayda thoracal 3 ile 4. vertebra corpus'larında yerleşen bir Osteomyelitis vak'asında da Corynebakterium pyogenes üretilmiştir. Her iki vak'ada tedavi edilemediklerinden euthanasia edilmişlerdir (1, 2,). Utrecht'te 2,5 yıl içersinde mezbahada kesilen domuzların 207 sinde Osteomyelitis tesbit edilmiş ve bunların çoğunda Corynebakterium pyogenes bulunmuştur (5). Osteomyelitis'lerin radyolojik muayenesinde sequestration ile beraber güve yeniğine benzeyen bir görüntü elde edilir, bu görünüm Osteomyelitis'in kemik tümöründen ayırt edilmesini kolaylaştırmasına rağmen birçok vak'alarda zorlukla karşılaşılr (4).

Materyal ve Metod

Materyalimizi 7 yaşında, setter, av köpeği teşkil ediyor; bu hayvana 10 gün müddetle Penicillin - streptomycin karışımı ve B kompleksi vitamin tatbikatı yapılmıştır.

* A.Ü. Veteriner Fakültesi I. Şirurji Kürsüsü Doçenti.

Vak'a

Anamnez : 2 ay evvel hayvanın sağ femur bölgesi köpek ısırması neticesi yaralanmış. Bu yaranın tedavisini kendileri yapmış. Kliniğimize gelene kadar geçen iki aylık zaman içerisinde, hayvanın bu bölgesi yavaş yavaş şişmiş, bacakta topallık belirmiş ve iştihası kesilen hayvan zayıflamış.

Muayene : 25/2/1969 günü kliniğimize 139 protokol numarası ile kaydedilen hayvanın sağ femoral bölgesinin şişmiş olduğu, bu bölge üzerinde 15 adet irili ufaklı fistül bulunduğu ve hepsinden de fena kokulu irin aktığı tesbit edildi. Articulus genu'da tam, art. tarsi'de yarım bir ankylose şekillenmişti. Art. coxae normaldi ve hayvan yürürken bacağına sürüklüyordu. Beden ısı 39.5 °C. ve mukozalar solgundu.

Röntgen muayenesi : Sağ femurun bütün diaphyse boyunca involucrum ve geniş proliferative değişiklik gösteren bir Osteomyelitis purulenta'nın şekillenmiş olduğu tesbit edildi (Resim : 2).

Bakteriyolojik muayene : Fistüllerden steril tüp içine alınan irinin bakteriyolojik yoklamasında Corynebakterium pyogenes tesbit edilmiştir (Bakteriyoloji ve Salgınlar Kürsüsü, sayı - 97, Tarih : 9/4/1969).

Tedavi : Netice vermiyeceği anlaşılmasına rağmen sahibinin isteği üzerine hayvana bir tedavi denemesi yapılmasına karar verilerek 10 gün müddetle günde 800.000 iü. penicillin procaine + 0.5 gr. Streptomycin ile B kompleksi vitaminler verildi. Bu müddetin sonunda hayvanda hiçbir iyileşme belirtisi görülmediğinden sahibinin de isteği üzerine nembutal'le euthanasia edildi.

Otopsi : Sağ bacağın büyümüş, şişkin ve sert olduğu, çeşitli yerlerinde muhtelif büyüklükte fistüller bulunduğu, bunlardan kırmızı boz renkte irin aktığı ve ayrıca bu bacağın deri altı dokusu kaslarının kırmızımtırak renkte irinle yaygın bir şekilde infiltrate olduğu tesbit edilmiştir.

Patolojik - Anatomik teşhis : Osteomyelitis, myositis et cellulitis purulenta, constipatio coli ve cachexie'dir (Patolojik - Anatomi Kürsüsü, Sayı - 84, tarih : 4/3/1969).

Otopside sonra alınan sağ bacak femur kısmı kaynatılarak femur kemiği açığa çıkartılmıştır (Resim : 3). Sağ femurun şeklinin sünger gibi olduğu fakat sert bulunduğu, ağırlığının sağlam taraf femuruna nazaran iki misli arttığı ve articulus coxae ile art. genu'nun normal bulunduğu tesbit edilmiştir.

Sonuç ve Özet

7 yaşındaki bir setter av köpeğinde sağ femurda Corynebakterium pyogenes'ten oluşan ve kemikte involucrum formasyonuna sebep olan bir Osteomyelitis purulenta vak'ası tesbit edilmiştir. Radyografide kemik tümörüne benzeyen görüntü elde edilmesi sebebi ile klinisyen Veteriner Hekimlerin bu çeşit Osteomyelitis'i tanımları ve kemik tümöründen ayırmaları önemlidir. Bu hayvan tedavi imkânsızlığından euthanasia edilmiştir.

Summary

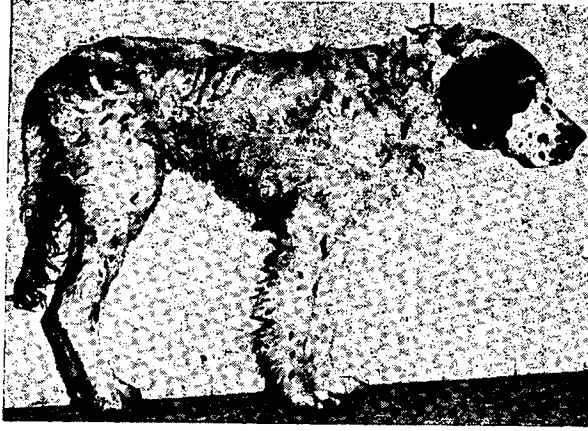
A Case Of Osteomyelitis Purulenta In A Dog

We observed an Osteomyelitis purulenta in a hunting dog due to the Corynebakterium pyogenes with the formation of involucrum of the femur, and the dog was euthanased because of its incurable conditions.

Literatür

- 1 — **Benson, D.V., Case, A.A., Kinter, L.D.** (1953) : A case of Osteomyelitis of Facial Bones of a Dog. J.A.V.M.A., **123**, 395 - 396.
- 2 — **Evans, L.H., Dodd, D., Walton, F.N.** (1958) : Osteomyelitis in a Colt, J.A.V.M.A., **153**, 1085 - 1093.
- 3 — **Hoskins, H.P., et al** (1959) : Canine Medicine, Amer. Vet. Pub. Inc., Santa Barbara, California., PP 473 - 475.
- 4 — **Schnelle, G.B.** (1950) : Radiology in Small Animal Practice, The North Amer. Vet. Inc., Evanston, Illinois. PP. 97 - 105.
- 5 — **Van Rees, A.L.A.** (1964) : Osteomyelitis in young and old Pigs, Tijdschr. Diergeneesk, **89**, 136 - 145, (Vet. Bulletin, 1964 - 2279).

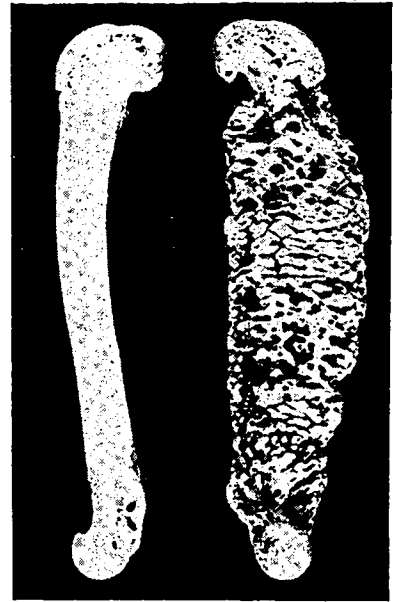
Yazı «Dergi Kuruluna» 16.9.1969 günü gelmiştir.

Resim : 1
Hayvanın genel görünüşü
(General appearance of the animal)

Resim : 2
Femurun radyolojik görünümü
(Radiographic appearance of
the femur).

Resim : 3
Osteomyelitis'li femurun sağlam
olan sol tarafla karşılaştırılması
(The comparison of the osteomyelitic
femur with the normal left side).